

Notat

Til:	Studieavdelingen
Kopi til:	Camilla Louise Rusten, Det humanistiske fakultet, Einar Walstad, Filosofisk institutt, Institutt for arkeologi og religionsvitenskap, Institutt for historie og klassiske fag, Institutt for kunst- og medievitenskap, Institutt for moderne fremmedspråk, Institutt for musikk, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, Institutt for språk- og kommunikasjonsstudier, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, Marianne Johansen, Marte Nubdal, Ola Furre, Unni Rohnes, Åshild Berg-Tesdal
Fra:	Det humanistiske fakultet

Kvalitetsmelding for studiene ved Det humanistiske fakultet 2009¹

HF viser til notat fra Studieavdelingen datert 12.1.2010 angående den årlige meldingen om arbeidet med kvalitetssikring av utdanningen på institutt- og fakultetsnivå. Utdanningsinstitusjonene er underlagt målstyring med hyppige rapporteringer, noe som fordrer at vi rapporterer mer kortfattet, og ser prosesser i sammenheng med hverandre. Når det gjelder kvalitetsmeldingen for 2009, har fakultetet derfor hatt som sitt hovedanliggende å presentere endringer i forhold til fjorårets kvalitetsmelding. Vi har derfor ikke tatt inn kommentarer til punkter i rapporteringsskjemaet fra instituttene dersom disse i stor grad sammenfaller med fjorårets rapport.

Vi vil også vise til vår hjemmeside for KVASS, hvor kvalitetsmeldingene for 2007 og 2008, samt HFs retningslinjer er tilgjengelige: www.ntnu.no/hf/studier/kvass.

Alle tall i tabellene er gyldige per 1. mars 2010.

---

¹ Mange av disse temaene og tiltakene presenteres og drøftes også i "Årsberetning for HF 2009", "Rapport om virksomheten 2009", "Dekanens tertialberetning for 3. tertial", samt "Mål og resultat 2009 – oversikt".

A) Prinsipper for utvikling av utdanningskvalitet

HF's arbeid med å sikre kvalitet i utdanningen er forankret i fakultetets strategi, med målsettinger for utdanningsvirksomheten, som er nedfelt i våre handlingsplaner, samt NTNUs overordnede strategiske målsettinger. Utdanningskvalitet er først og fremst et lederansvar, og fakultetet har derfor fra høsten 2009 opprettet studieprogramråd for alle våre studieprogram (se vedlagte oversikt). De nyoppnevnte studieprogramrådene vil ha utdanningskvalitet, herunder den årlige kvalitetsmeldingen fra instituttet sitt som ett av sine arbeidsområder. Det er viktig kobling mellom fag- og programevalueringer og videreutvikling av studieprogramporteføljen. Noen institutt melder om at utdanningskvalitet og KVAASS-melding tas opp i de respektive programrådene, og de har som mål for 2010 å bruke KVAASS som redskap i arbeidet med utvikling av utdanningskvalitet.

A) Målepunkt for utdanningskvalitet

1. *Inntakskvalitet*

Lavere grad:

HF's strategiske mål for antall primærstøkere per studieplass i 2009 var **2.1** (det er kun opptak til lavere grads studier som er måleindikator). HF hadde i gjennomsnitt **1.9** søkere per studieplass. Variasjon i antall primærstøkere per studieplass er 0.4 – 8.9. Høyest lå bachelor i musikkteknologi med 8.9 og bachelor i medieproduksjon med 7.6 primærstøkere per studieplass. Vi nådde ikke målet, men vår vurdering av resultatet er at dette er akseptabelt, sett på bakgrunn av at vi opplevde en reduksjon i studenttall, kombinert med økte opptaksrammer og færre primærstøkere. Vi har derfor en stor utfordring i å øke studentrekrutteringen for å opprettholde studenttallene. Vår vurdering av indikatoren er imidlertid fremdeles at målet har svakheter som en indikator på utdanningskvalitet, da vi tilbyr studier i spennet fra 8.9 primærstøkere per studieplass til studieprogram som i realiteten er åpne. Vi ser også en dreining i studentmassen fra bachelor- og masterprogram og over mot den femårige lektorutdanningen. På grunn av frafall kombinert med færre søkere har vi opplevd en nedgang i antall registrerte studenter på ca. 22 % fra våren 2006 til våren 2010. Det positive er at studiepoengproduksjonen per student er økt fra 38.8 i 2008 til **40.4** i 2009. Årsaken kan være at vi har færre inaktive studenter (studenter som verken betaler semesteravgift eller møter til eksamen, og som derfor har fått studieretten terminert).

Høyere grad:

Etter innføringen av krav om gjennomsnittskarakteren C i det faglige opptaksgrunnlaget fra bachelorgraden for opptak til alle² masterprogrammene ved HF oppgir flere institutt enn i fjor at dette gir positive utslag for gjennomstrømmingen på master; som vi ser av tabell over gjennomstrømming på master nedenfor, har ca. 50 % av studentene tatt opp i 2006 og 2007 fullført på normert tid. Dette er en klar forbedring sammenlignet med tidligere års studenter. En utfordring ved flere våre masterprogram er å få kvalifiserte søkere til å ta imot tilbud om studieplass, og vi vil ta inn i handlingsplanen for 2011 at dette må følges opp i større grad.

Gjennomsnittlig karakterpoengsum for primærstøkere ved opptak høsten 2009

Mål for karaktersnitt for førsteprioritetssøkere for opptak til lavere grad (bachelor og årsstudium) var ny måleindikator fra 2009. Måltall for HF for 2009 var **43.0** poeng. Resultatet var **41.9** (samlet for (bachelor og årsstudium), en marginal nedgang fra 42.8 i 2008. Det ser ut til at tilfeldigheter spiller inn i form av at små

---

² Med unntak av master i utøvende musikk, som har egne opptaksprøver i tillegg til karaktergrunnlag.

søkergrupper varierer karaktergrunnet fra år til år uten at det er mulig å finne klart mønster. Spesielt gjelder dette årsstudiene, hvor svingningene er størst. Opptak til master er uendret i forhold til 2008; ved lokalt opptak til master fikk de aller fleste kvalifiserte søkere med minimum C i snitt fra det faglige opptaksgrunnet i bachelorgraden tilbud om plass.

2. Undervisningskvalitet

I) Rutiner og gjennomføring av kvalitetssikring

Endring på dette punktet er at vi fra høsten 2009 innførte nye studieprogramråd, som er, og som i stadig større grad vil bli, involvert i evaluering av undervisningskvalitet ved instituttene. Fakultetet opprettet også et studieprogramlederforum høsten 2009, som har møttes jevnlig i vårsemesteret 2010 i forbindelse med implementeringen av kvalifikasjonsrammeverket (KR(a)V). Programledernes vil også få en viktig rolle som rådgivere for instituttledelsen i saker som angår utdanningskvalitet og undervisningsledelse.

II) Oppfølging av evalueringer/tiltak

Oppfølging av tiltak i handlingsplaner for 2009:

HF med institutter hadde tre handlingsplaner knyttet til utdanningsområdet for 2009:

- Øke rekrutteringen til master.
- Minske frafallet på lavere grad.
- Styrke internasjonaliseringen.

Ad økt rekruttering til master har fakultetet og instituttene arrangert fagvalgsdager og motivasjonsseminarer, jobbet med å forbedre nettsider, samt viderefølt planleggingen med praksisrettede varianter av masterprogrammene (kortere masteroppgaver med prosjektemne). Vi må se dette som et ledd i å øke rekrutteringen på sikt.

Ad redusering av frafall på lavere grad har vi oppfordret årsstudiumsstudentene til å melde overgang til bachelorprogram, gjennom ny programstruktur med støttefag forsøkt å synliggjøre studieprogresjonen i studieprogrammene på en bedre måte, samt tatt del i NTNUs kandidatundersøkelse. Videre analyse og bearbeiding av materialet gjenstår. I tillegg har vi igangsatt pilot på Institutt for kunst og medievitenskap med avsluttende bacheloroppgave. Denne vil bli evaluert i 2010. Flere bacheloroppgaver står på trappene for 2010 (blant annet fransk).

Ad internasjonalisering av studietilbudet har vi opprettet flere engelskspråklige emner som semesterpakke for utvekslingsstudenter, og reklamert for disse overfor våre mest aktuelle samarbeidspartnere. Vi søkte om Erasmus Mundus mastergrad i henholdsvis dansevitenskap og anvendt etikk i 2009 (søknadene ble ikke imøtekommet av EU, så bearbejdede søknader sendes våren 2010). Fakultetet med institutter har jobbet med å inngå flere samarbeidsavtaler med utenlandske læresteder (blant annet med King's College London for HFs masterstudenter (først og fremst klassiske fag), læresteder i Polen og Tyskland (Institutt for historie og klassiske fag), samt Storbritannia (Institutt for kunst og medievitenskap)), og oppdatering eller reforhandling av eksisterende avtaler. Hensikten er å tilby mer tilrettelagte løp for studentene når det tar delstudier ute. Fakultetet arrangerte også et orienteringsmøte for utreisende studenter, i tillegg til fagvise orienteringsmøter ved instituttene. I 2009 så vi en økning i antall utreisende studenter, både på bachelor- og masternivå.

Tiltak i handlingsplan for 2011:

- *Vi vil fortsette å holde fokus på kvalitet i undervisningen både når det gjelder enkeltemner, og innenfor hele studieprogram ved instituttene og i studieprogramrådene. Det samme gjelder evaluering av midtveis-/progresjonssamtalene for masterstudenter, som ble innført fra høsten 2008 for nyopptatte studenter.*

Oppfølging av evalueringer:

Det er en strategisk målsetting for HF at vår dynamiske studieprogramportefølje revideres på bakgrunn av periodevise fag- og studieprogramevalueringer.

Følgende fag og studieprogram ble evaluert i 2009:

- Bachelor og master i fransk
- Master i globalisering

Som en følge av evalueringene vil det blir noen justeringer i studieprogrammene fra 2010/2011:

- Bacheloroppgave i fransk våren 2011.
- Mulig pilot innenfor praksisrettet mastervariant for master i fransk.
- Styrking av rød tråd-elementer i masterprogrammet i globalisering.
- Nytt vertsfakultet og – institutt for master i globalisering; SVT-fakultetet og Institutt for sosiologi og statsvitenskap overtar fra 1. juni 2010.

Følgende fag og studieprogram evalueres våren 2010:

- Bachelor og master i filosofi
- Bachelor og master i historie
- Bachelor og master i arkeologi
- Bachelor og master i religionsvitenskap

III) Studentmedvirkning i kvalitetsarbeidet

Noen institutt melder om at det har blitt enklere å rekruttere studenter referansegrupper eller andre fora, og et par av instituttene mener det fungerer som et godt incentiv til studentene dersom de mottar attester for utført arbeid/verv.

IV) Rammer for undervisningen

Som et ledd i å se virksomheten under ett har fakultetet våren 2010 et prosjekt hvor fakultetets kontrollere og Studieseksjonens KVASS-ansvarlig har møter med hvert av instituttene for å kartlegge ressursbehovet fremover. Fakultetet avventer derfor tilbakemelding på dette punktet til kartleggingen er ferdig, og vi har foretatt en oppsummering.

3. Resultatkvalitet

Karakter	Lavere grad (bachelor og årsstudier)	Høyere grad (master)
A	12,3 %	15,9 %
B	22,0 %	31,4 %
C	28,8 %	30,0 %
D	17,8 %	13,0 %
E	9,0 %	4,6 %
F	10,2 %	5,0 %

På bachelornivå er hele karakterskalaen tatt i bruk, og karakterfordelingen blant studenter som møter til eksamen er omtrent som forventet, og i store trekk uendret i forhold til i 2007 og 2008. På masternivå er også hele karakterskalaen tatt i bruk som tidligere, men med en økning i andelen i øvre sjikt av skalaen (A og B). Karaktersnittet for masteroppgaven ligger fremdeles noe høyere enn for masteremnene, noe som kan forklares med at studentene jobber under oppfølging av veileder.

	Antall meldt til eksamen	Antall møtt til eksamen	Andel møtt til eksamen	Antall bestått eksamen	Andel møtt som har bestått eksamen	Antall stryk	Strykprosent blant studenter som møtte til eksamen
Ex.phil.	4028	3328	82,6 %	2657	79,8 %	671	20,2 %
Emner bachelornivå	12579	9655	76,8 %	8687	90 %	968	10 %
Emner masternivå	1757	1461	83,2 %	1430	97,9 %	31	2,2 %
Gjennomsnitt	18364 (økning fra 2008 på ex.phil. og master)	14155 (økning fra 2008, særlig på master)	84,1 %	12774 (økning, særlig på master)	88,4 % (reduksjonen er på ex.phil., som omfatter alle fakulteters studenter)	1407	11,6 % (liten økning på grunn av ex.phil.)

På bachelornivå er det en liten økning i andelen studenter som møter til eksamen (skyldes ex. phil. og master). Vi har fremdeles utfordring på bachelornivå med at mange oppmeldte ikke møter til avsluttende eksamen. Vi vet at mange studenter melder seg i flere emner enn de reelt sett tenker å ta, samt at NTNUs eksamensreglement gjør at det manglende oppmøte til eksamen ikke får store konsekvenser for studentene. Når det gjelder masternivået ser vi en liten økning i antallet som møter til eksamen, samt består. Årsaken til

³ Kilde: FS.

⁴ Kilde: FS-rapport 581.001.

dette er ikke kjent, men kan skyldes innføring av C-kravet, samt at flere institutt melder om positive erfaringer med progresjons-/midtveissamtale på master.

Gjennomstrømning og frafall

Lavere grad: Årsstudier og bachelorprogram

Gjennomstrømning og frafall: Årsstudier HF⁵						
Opptaksår	Antall tatt opp*	Andel aktive**	Andel fullført***	Andel overgang til annet studium****	Andel sluttet*****	Sum
2005	532	0 %	29 %	19 %	52 %	100 %
2006	286	0 %	38 %	18 %	44 %	100 %
2007	307	1 %	45 %	13 %	41 %	100 %
2008	388	8 %	38	7 %	46 %	100 %
2009	420	85 %	0 %	4 %	11 %	100 %
Sum	1501	20 %	26 %	14 %	40 %	100 %

*Alle som takket "ja" til studieplass, foruten de som trakk seg før studiestart. De som har fått opptak til årsstudium via intern overgang er ikke medregnet. **Alle med studentstatus "aktiv"/"deltid"/"permisjon". ***Alle som har fullført årsstudiet uten først å ha fått overgang til annet studieprogram. ****Alle med studentstatus "overgang" har startet på annet studieprogram ved NTNU før årsstudiet var fullført. *****Alle som har sluttet frivillig, eller som har mistet studierett grunnet manglende betaling og/eller progresjon i studiet.

Årsstudiene har en sammensatt studentgruppe, og vi har fremdeles betydelig frafall. Få melder overgang til bachelorprogram (kan tyde på en kombinasjon av nye studenter som ikke vil fullføre bachelorgrad, samt studenter som tar et årsstudium mot slutten av studietiden, eller etter en tid i arbeidslivet). Vi ser likevel en forbedring i at frafall er redusert fra 2005-2009; antall studenter tatt opp til årsstudium høsten 2009 som fremdeles er aktive er høyere sammenlignet med fjorårets tall for 2008-kullet (78 %).

Gjennomstrømning og frafall: Bachelorstudier HF (tall fra FS per 1. mars 2010)					
Opptaksår	Antall tatt opp	Andel aktiv/i permisjon	Andel fullført	Andel overgang til annet NTNU-studium	Andel frafall (sluttet/inndratt)
2003	762	2 %	25 %	9 %	63 %
2004	1127	4 %	26 %	14 %	54 %
2005	934	11 %	20 %	12 %	51 %
2006	1021	24 %	6 %	8 %	49 %
2007	943	45 %	1 %	5 %	36 %
2008	856	64 %	0 %	5 %	32 %
2009	772	97 %	0 %	1 %	3 %

Vi har fremdeles stort frafall (særlig fra første til andre studieår). Frafallet er lavest for de fast strukturerte bachelorprogrammene. Vi jobber for at tiltak som Humstart, og innføring av en tydeligere struktur (støttefag,

⁵ Kilde: FS.

valgfri del og avsluttende bacheloroppgave) over tid vil kunne bidra til å redusere frafallet, og vil derfor følge opp bachelorstudenter tatt opp høsten 2008 i dette henseende. Hvis vi tar utgangspunkt i antall fullførte kandidater registrert i DBH, som gir et mer riktig bilde på reell fullføring av bachelorgrader ved HF, fullførte 1560 kandidater bachelorgraden i perioden 2003 – 2009, hvorav 202 i 2009⁶ (nedgang fra 2008).

Tiltak i handlingsplanen for 2011:

- *Opprettholde søkelyset på frafall i studiene, og evaluere tiltakene som er satt i verk fra 2008. Vårt fokus vil være på 2008-kullet, som fullfører våren 2011.*
- *Innføre flere avsluttende bacheloroppgaver (prosjektinnretning mot praksisfelt eller forskning) med påfølgende evaluering av studentenes læringsutbytte.*
- *Innføre 2 – 3 piloter for prosjekt- og praksisorienterte varianter masterprogram, med påfølgende evaluering av måloppnåelse.*

Høyere grad: Master (Toårige masterprogram og lektorutdanningen)

<i>Gjennomstrømning og frafall: Toårige masterprogram ved HF 2003-2009⁷</i>						
Opptaksår (vår og høst)	Antall tatt opp	Andel aktiv/i permisjon	Andel fullført på normert tid*	Andel fullført på overtid**	Samlet andel fullført	Samlet andel frafall
2003	213	1 %	29 %	36 %	65 %	34 %
2004	243	2 %	35 %	29 %	64 %	33 %
2005	229	7 %	38 %	26 %	63 %	30 %
2006	237	16 %	47 %	14 %	61 %	23 %
2007	245	29 %	48 %	9 %	57 %	14 %
2008	221	90 %	4 %	0 %	4 %	6 %
2009	269	95 %	0 %	0 %	0 %	4 %

De internasjonale masterprogrammene inngår i tidsaksen 2005-2009. Studenter som trakk seg før studiestart er trukket fra, slik at andel frafall viser studenter som enten har sluttet, eller har fått inndratt studierett 2004-2009. *Om fullføring på normert tid: Reell andel kan være noe høyere, da praksis for registrering av deltidsstudier og permisjoner fremdeles er noe mangelfull. **Av de som fullfører ut over normert tid, benytter de aller fleste kun ett ekstra semester (variasjoner mellom studieprogram).

Av gjennomstrømningstallene på master kan vi konstatere:

- Flere enn tidligere fullfører på normert tid. Av de som ikke har fullført på normert tid etter at permisjoner er trukket fra, har studentene vært ett semester på overtid.
- Frafallet er noe redusert.

Vi antar at årsakene til den positive endringen når det gjelder gjennomføring og frafall er:

⁶ Kilde: DBH.

⁷ Kilde: FS per 1. mars 2010.

- Midtveissamtalene for alle masterstudenter, som ble innført for alle studenter tatt opp fra og med høsten 2008, med fokus blant annet på gjennomføring.
- Studenter ved flere institutt leverer prosjektskisse for masteroppgaven tidlig i studieløpet, og får god faglig veiledning, samt oppfølging (både faglig og administrativt) fra instituttet.
- C-kravet gjelder for opptak til alle masterprogram.
- Innføring av arbeidsplaner kombinert med bedre registrering av studentenes permisjoner og deltidsstudier.

Tall fra DBH viser at 179 masterkandidater fullførte grad i 2009 (forholdsvis uendret fra 2008).

<i>Gjennomstrømning og frafall, femårig lektorutdanning med master i språkfag (per 1. mars 2010)</i>						
År	Antall opptatt *	Andel aktiv**	Andel fullført (normert avslutningssemester)	Andel overgang til annet NTNU-studium***	Andel sluttet/inndratt**	Sum
2003	11	0 %	9 %	55 %	36 %	100 %
2004	33	21 %	30 %	12 %	36 %	100 %
2005	28	75 %	0 % (V-10)	4 %	21 %	100 %
2006	56	55 %	0 % (V-11)	16 %	29 %	100 %
2007	72	67 %	0 % (V-12)	10 %	24 %	100 %
2008	70	86 %	0 % (V-13)	1 %	13 %	100 %
2009	69	93 %	0 % (V-14)	3 %	4 %	100 %
Sum	339	68 %	3 %	9 %	20 %	100 %

<i>Gjennomstrømning og frafall, femårig lektorutdanning med master i historie (per 1. mars 2010)</i>						
År	Antall opptatt *	Andel aktiv**	Andel fullført (normert avslutningssemester)	Andel overgang til annet NTNU-studium***	Andel sluttet/inndratt**	Sum
2009	28	96 %	0 % (V-14)	4 %	0 %	100 %

*Alle som takket "ja" til studieplass, foruten de som trakk seg før studiestart. **Alle med studentstatus aktiv/deltid/permisjon. *** Alle med studentstatus "overgang" har startet på annet studieprogram ved NTNU. *****Alle som har sluttet frivillig, eller som har mistet studierett grunnet manglende betaling og/eller progresjon i studiet.

Vi ser en stadig større dreining i studentmassen fra disiplinbaserte bachelor – og masterstudier over mot femårige integrerte masterprogram. Antall studenter som søker opptak til og får tilbud om studieplass på femårig lektorutdanning med master i språkfag har økt kontinuerlig de senere årene. Fakultetet mener at vi gjennom fokus på faglig innhold og struktur i lektorutdanningen har lyktes i å rekruttere gode studenter, hvor et stort flertall er aktive. Tallene ovenfor indikerer at 75 % av studentene tatt opp på femårig lektorutdanning med master i språkfag høsten 2005 ligger an til å fullføre på normert tid våren 2010. Tilsetting av fagkoordinator på femårig lektorutdanning med master i språkfag (treårig prosjektstilling) bidrar også til satsningen lærerutdanningen, i tråd med samfunnsbehovet. I tråd med arbeidet med utvikling av ny modell for femårig lektorutdanning med master i språkfag, av hensyn til relevans for denne studentgruppen, har vi "rød tråd"-elementer i form av egne gruppetimer i deler av basisstudiet på lektorutdanningen.

Fuskesaker og plagiering

Antall saker holder seg lavt ved HF, vi antar at bedre og mer systematisk skriveopplæring og bevisstgjøring av studenter gjennom Humstart, samt skriveopplæring på instituttene er årsaken. Men vi ser at det kan være

behov for fortsatt målrettet bevisstgjøring av studenter fra andre akademiske kulturer og tradisjoner enn vår egen hva angår skriveopplæring. Fakultetet ser positivt på at NTNU har anskaffet et elektronisk kontrollverktøy til bruk ved innlevering av oppgaver, for bedre å kunne avdekke plagiering.

Klager og begrunnelser

År (vår og høst)	Antall begrunnelser	Antall klager
2006	474	484
2007	437	486
2008	362	350
2009	216	198

Vi ser en svært positiv nedgang i antall klagesaker og krav om begrunnelser siden 2008 – en halvering siden 2006 og 2007. Vi legger til grunn at Humstart og tilgjengeliggjøring av sensurveiledninger er blant årsakene, selv om vi ikke har kartlagt disse.

4. Rammekvalitet

NTNUs rombestillingssystem:

Det er ingen betydelige endringer siden 2008. Vi ser derfor at rombestillingssystemet har mangler når det gjelder å synliggjøre ledige rom, og flere melder om hyppige dobbeltbookinger. I tillegg opplever enkelte at forhåndsbestilte rom ikke blir avbestilt, og dermed blir stående ubenyttede.

5. Styringskvalitet

Sammenheng og ansvarsforhold i kvalitetssikringsarbeidet

Det meldes ikke om spesielle problemer i kvalitetssikringsarbeidet når det gjelder relasjonen mellom instituttledelse, instituttstyre/instituttråd og studieprogramråd. Fakultetet og instituttene er imidlertid klare på at den nye styrings- og organisasjonsstrukturen trenger tid til å feste seg, og fakultetet mener derfor at instituttene har jobbet godt med å implementere endringene.

Studieprogramråd

Høsten 2009 ble de nye studieprogramrådene (med oppdatert mandat) implementert på bakgrunn av den nye studieprogramstrukturen på lavere grads studier, for å styrke undervisningsledelsen på instituttene. Fakultetet har gjennom møter i studieprogramrådslederforumet gjennomgått mandat, prinsipper for utdanningskvalitet og KVASS-rutiner for de nye studieprogramrådslederne.

6. Programkvalitet

Samsvar mellom programbeskrivelse og program mål, undervisningsformer og arbeidslivsrelevans

Ovennevnte samsvar aksentueres i arbeidet med kvalifikasjonsrammeverket, som ble igangsatt høsten 2009 som et ledd i NTNUs pilotprosjekt for KRV. Pilotprogrammene bachelor i språk og litteratur med studieretning nordisk, bachelor i kulturminneforvaltning og master i drama og teater med tilhørende studieretninger nådde ved årsskiftet 2009/2010 sin første milepæl i form av læringsmålsbeskrivelser på program-/studieretningsnivå. Disse beskrivelsene blir tatt inn i de respektive studieplanene i studiehandboken for humanistiske fag 2010/2011. Arbeidet i pilotprosjektet fortsetter utover våren 2010 i programrådene med beskrivelser av læringsmål/forventet læringsutbytte på emnenivå. Våren 2010 ble alle studieprogrammene ved HF inkludert i arbeidet med KRV. Som et tilbud til studieprogramrådene etablerte vi responsgrupper, som fungerer som møteplasser for studieprogramrådene. Responsgruppene brukes til erfaringsutveksling, og diskusjoner rundt utkast til læringsmålsbeskrivelser. KRV-prosessen koordineres av fakultetet.

*Rekruttering til masterprogram***Tiltak i handlingsplanen for 2011:**

- Videreføre arbeid med rekruttering til master, og i større grad satse på målrettet rekruttering.
- Igangsette piloter for praksisrettede masterprogram, og evaluere disse.

C) Vurdering av tilstanden

Fakultetets vurdering av tilstanden fremgår i tilknytning til de ulike punktene ovenfor. I tillegg vil trekke frem:

- Vår største utfordring i 2009 har vært å sikre god nok sammenheng mellom prosessene innenfor studier og økonomi, og vi har derfor revidert årshjulet på fakultetet fra og med sak om studieprogramporteføljen for 2011/2012.
- Vi har store utfordringer når det gjelder å fylle opptaksrammene på høyere grad, samt redusere frafall fra lavere grads studier. Ny programstruktur på lavere grad, kombinert med større fokus på sammenhengen mellom bachelor- og masternivået (bacheloroppgave, samt praksisrettede mastervarianter) er tiltak for å rette på dette. Vi vil også bruke kandidatundersøkelsen her.
- Vi skal samtidig konsolidere den nye programstrukturen, og videreutvikle undervisningsledelse som ansvarsområde ved instituttene. Pedagogisk kvalitet og kompetanse i undervisning og faglig veiledning er ett av områdene programrådene skal ha et særlig blikk på. Veiledningsseminarer for masterveiledere er også en sak for programrådene.
- Vi er fornøyde med den tette koblingen mellom periodevise evalueringer og revisjon av studieprogramporteføljen med henblikk på å sikre relevans og bidra til økt kvalitet i utdanningen.

D) Handlingsplan og tiltak for HF med institutter 2010***Oppsummering av handlingsplan med tiltak for HF med institutter 2010⁸:***

- Videreutvikling av eksisterende studietilbud med tiltak som:
  - Fag- og programevalueringer.
  - Planlegging av bacheloroppgaver.
  - Satsning på lærerutdanning: Utredning av 5LU i estetiske fag.
  - Internasjonalisering av studietilbud og økning i andelen eksternfinansiert virksomhet i form av søknader om Erasmus Mundus mastergrad i henholdsvis dansevitenskap og anvendt etikk.
  - Internasjonalisering av studietilbud i form av engelskspråklige emner som semesterpakke for utvekslingsstudenter. Vi skal følge opp semesterpakken for internasjonale studenter i 2010.
- Instituttene skal vurdere og gjennomføre ytterligere aktiviteter for å øke rekrutteringen til master, herunder:
  - Forbedre nettsidene
  - Arrangere fagdager/masterseminarer for bachelorstudenter, gjerne vinklet mot instituttets satsningsområder.

---

⁸ Kilde: Notatet "Samlet handlingsplan for HF med institutter 2010" av 1. mars 2010.

- Vurdere oppbyggingen av masterprogrammene (inkl. differensiering av mastergraden og delstudier i utlandet).
- Satse på målrettet rekruttering mot for eksempel utvalgte høgskoler.
- Arbeide målrettet mot studenter som er kvalifisert og har fått tilbud om studieplass, for å øke tilbøyeligheten til å ta imot studieplassen på master.
- Utvalgte institutter skal gjennomføre pilotforsøk med praksisorientert master.
- Instituttene skal ha fokus på å utvikle aktiviteter for å forbedre karriereinformasjonen til studentene
- Redusere frafall på lavere grad, med tiltak som styrking av skriveopplæringen og faglig-sosiale møteplasser.
- Gjennomføring av spørreundersøkelse blant studentene på årsstudium, som utgjør en stor søkergruppe på lavere grad, med henblikk på å skaffe nærmere opplysninger om denne gruppen.
- Fakultetet vil foreta en gjennomgang av sammenhengen i studietilbudet, særlig mellom bachelor- og masterstudiene, med tiltak som avsluttende bacheloroppgave.
- Implementering av KRV for alle studieprogram ved HF, samt videreføre pilot-prosjektet.

Forslag til tiltak i handlingsplan for 2011:

Forslagene til tiltak (seks i alt) i handlingsplanen for 2011 er listet opp i kursiv under de aktuelle punktene ovenfor i rapporten.

Med vennlig hilsen

Kathrine Skretting
dekanus

Ivar Østerlie
fakultetsdirektør

Vedlegg:

- Oversikt over studieprogramråd ved HF H2009-V2013
- HFs kvalitetsmelding/KVASS-skjema for 2008